

Aktuálne témy v oblasti vodného hospodárstva

Skúsenosti s aplikáciou postupu v konar podľa § 16a vodného zákona

Ing. Květoslava Farkašová
MŽP SR

Seminár pre pracovníkov ŠVS máj 2019 Jasná

Environmentálne ciele – zabezpečenie ochrany vôd a jej trvalo udržateľné využívanie

Environmentálne ciele sa určujú pre:

- útvary povrchových vôd
- útvary podzemných vôd
- chránené územia

Za nesplnenie environmentálnych cieľov sa nepovažuje **dočasné zhoršenie stavu vodných útvarov** v dôsledku **výnimočných udalostí** - § 16 ods. 6 písm. a)

- povodne
- dlhodobé suchá
- mimoriadne zhoršenie kvality vôd

a súčasne sú splnené podmienky:

- uskutočnia sa primerané opatrenia
- plán MP obsahuje podmienky a popis ukazovateľov výnimočných okolností
- program opatrení obsahuje opatrenia, ktoré je potrebné uskutočniť pri výnimočných okolnostiach
- každoročne sa preskúmavajú účinky výnimočných opatrení
- súhrn účinkov výnimočných okolností a opatrení sa uvedie v akt. pláne manažmentu povodia

Za nespĺnenie environmentálnych cieľov sa nepovažuje, ak neúspech pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody, dobrého ekologického stavu alebo dobrého ekologického potenciálu, alebo pri predchádzaní zhoršenia stavu útvaru povrchovej vody alebo podzemnej vody

- je dôsledkom nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody
- zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody
- ak sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého stavu na dobrý stav v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sú splnené súčasne všetky tieto podmienky:

- uskutočnia sa všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav útvaru povrchovej vody alebo stav útvaru podzemnej vody
- dôvody úprav alebo zmien útvarov povrchovej vody alebo útvarov podzemnej vody sú menovito uvedené a vysvetlené v pláne manažmentu povodia a environmentálne ciele sa vyhodnotia každých šesť rokov
- dôvody pre tieto úpravy alebo zmeny sú nadradeným verejným záujmom alebo prínos z dosiahnutia cieľov pre životné prostredie a spoločnosť prevažuje nad prínosom nových úprav alebo zmenami pre ľudské zdravie, udržaním ľudskej bezpečnosti alebo trvalo udržateľným rozvojom
- očakávané prínosy týchto úprav alebo zmien vodného útvaru nie je možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprimeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou

Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má záujem realizovať trvalo udržateľné rozvojové činnosti človeka alebo ich zmeny, ktorými sa predpokladá zhoršenie stavu útvaru PV z veľmi dobrého na dobrý, činnosti/stavby, ktorými môže dôjsť k zmene fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmene úrovne hladiny útvarov podzemnej vody („navrhovaná činnosť“) je pred podaním návrhu na začatie konania o povolení navrhovanej činnosti povinná postupovať podľa § 16a

NOVÉ ZMENY FYZIKÁLNYCH VLASTNOSTÍ ÚTVARU POVRCHOVEJ VODY (HYDROMORFOLOGICKÉ ZMENY)

Útvary povrchovej vody – **rieky**:

Hydrologický režim, veľkosť a dynamika prietoku

Interakcia s útvarmi povrchovej vody a útvarmi podzemnej vody

Priechodnosť riek a morfológické podmienky: premenlivosť hĺbky a šírky koryta rieky, štruktúra a substrát koryta rieky a štruktúra príbrežného pásma

NOVÉ ZMENY FYZIKÁLNYCH VLASTNOSTÍ ÚTVARU POVRCHOVEJ VODY (HYDROMORFOLOGICKÉ ZMENY)

Útvary povrchovej vody – vodné nádrže, zdrže, jazerá:

Hydrologický režim, veľkosť a dynamika toku vody

Interakcia s útvarmi povrchovej vody a útvarmi podzemnej vody

Čas zdržania a morfológické podmienky – premenlivosť hĺbky útvaru PV so zmenenou kategóriou, štruktúra brehu útvaru PV so zmenenou kategóriou, premenlivosť hĺbky jazera, množstvo, štruktúra a substrát dna jazera a štruktúra brehu jazera

ZMENY HLADINY ÚTVAROV PODZEMNEJ VODY

Odber vody – nový odber alebo zvýšený odber

Niektoré infraštruktúrne stavby – dopravná infraštruktúra – tunely

Zmeny fyzikálnych charakteristík útvarov PV, napr.

- prehĺbenie dna koryta toku môže viesť v priľahlom území k zníženiu hladiny PzV
- vzduťím povrchovej vody môže dôjsť v priľahlom území k zvýšeniu hladiny PzV

NOVÉ TRVALO UDRŽATEL'NÉ ROZVOJOVÉ ČINNOSTI ČLOVEKA

Zhoršenie stavu útvarov povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý

RSV neuvádza definíciu týchto činností – udržateľnosť – ekonomické, sociálne a environmentálne aspekty

Nezahŕňa zhoršenie stavu podzemnej vody (kvantitatívny ani chemický stav)

Nie je relevantný pre chemický stav povrchových vôd

ČOV s vypúšťaním do útvaru PV s veľmi dobrým stavom

Nie je možné aplikovať na útvary PV, ktorých stav sa zmení z dobrého stavu na horší

Projekty priamo súvisiace s vodným hospodárstvom

- ktorými sa upravuje, mení alebo zriaďuje koryto vodného toku
- na ochranu pred povodňami
- na akumuláciu a zdržiavanie vôd (priehrady, vodné nádrže, rybníky, hate, hrádze)
- stavby na využívanie hydroenergetického potenciálu vodného toku
- vodné elektrárne
- hydromelioračné stavby na zavlažovanie a odvodňovanie pozemkov a na ochranu pozemkov pred vodnou eróziou
- stavby, ktoré sa zriaďujú na plavebné účely v korytách alebo v iných vodných útvaroch

Projekty priamo súvisiace s vodným hospodárstvom

- stavby umožňujúce využívanie vôd na hromadnú rekreáciu a vodné športy (lodenice, prístavné bazény, areály vodných športov)
- odbery podzemnej vody (*Komisia pre schvaľovanie množstiev podzemnej vody*)
- odkrytie hladiny PzV v dôsledku ťažby piesku, štrku alebo iných nevyhradených nerastov
- obnovenie existujúcich povolení, ak by obnovené povolenie mohlo spôsobiť zhoršenie stavu (napr. odber PzV)

Projekty na rozvoj/budovanie infraštruktúry

- Cestnej - diaľnice, rýchlostné cesty, cestné komunikácie, mosty križujúce vodné toky
- Železničnej – modernizácia železničnej trate
- Vodnej – prístavy, plavebné dráhy
- Energetickej – modernizácia el. distribučných sietí, budovanie optických káblov, VN sietí zemných káblových vedení, výstavba plynovodov
- Ostatné líniové stavby – okrem VV a VK

- ▶ Postupy pre posudzovanie infraštruktúrálnych projektov podľa článku 4.7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky
- ▶ www.minzp.sk
- ▶ Témy a oblasti – vody- implementácia smerníc EU

ČASOVÉ OBDOBIE APLIKÁCIE § 16a

Pred začatím územného konania (pred vydaním vyjadrenia podľa § 28 VZ)

Pred začatím stavebného konania, ak posúdenie nebolo vykonané pred územným konaním alebo počas neho

Pred povolením činnosti podľa § 23 VZ, prípadne pred povolením banskej činnosti

- Pred podaním návrhu na začatie konania o povolení navrhovanej činnosti požiada fyzická osoba alebo právnická osoba orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia, či ide o navrhovanú činnosť
- Žiadateľ k žiadosti o vydanie rozhodnutia podľa § 16 ods. 1 priloží projektovú dokumentáciu k navrhovanej činnosti

- Orgán štátnej vodnej správy písomne požiada do siedmich dní od doručenia žiadosti poverenú osobu o vydanie odborného stanoviska a konanie podľa odseku 1 preruší. Poverená osoba vydá odborné stanovisko do 30 dní alebo v osobitne zložitých prípadoch do 60 dní od doručenia žiadosti orgánu štátnej vodnej správy
- Odborné stanovisko je podkladom pre rozhodnutie, či ide o navrhovanú činnosť
- Súčasťou odborného stanoviska sú aj údaje, ktoré sú podkladom pre jeho vypracovanie

Predmetom odborného stanoviska je určenie, či pri realizácii navrhovanej činnosti môže dôjsť k:

- a) neúspechu pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- b) neúspechu pri dosahovaní dobrého ekologického stavu,
- c) neúspechu pri dosahovaní dobrého ekologického potenciálu,
- d) neúspechu pri predchádzaní zhoršenia stavu útvaru povrchovej vody alebo podzemnej vody a
- e) zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého stavu na dobrý stav

- Poverená osoba vypracuje odborné stanovisko na náklady žiadateľa
- Orgán štátnej vodnej správy zverejní bezodkladne odo dňa doručenia na svojom webovom sídle a súčasne na webovom sídle ministerstva:
 - informáciu pre verejnosť o začatí správneho konania
 - projektovú dokumentáciu k navrhovanej činnosti a
 - odborné stanovisko
- Orgán štátnej vodnej správy písomne vyzve obec dotknutú navrhovanou činnosťou na zaslanie pripomienok k projektovej dokumentácii k navrhovanej činnosti alebo k odbornému stanovisku do 10 dní odo dňa doručenia výzvy

- Verejnosť doručí písomné stanovisko k projektovej dokumentácii k navrhovanej činnosti alebo k odbornému stanovisku orgánu štátnej vodnej správy do 10 dní od ich zverejnenia na webovom sídle orgánu štátnej vodnej správy a na webovom sídle ministerstva.
- Verejnosť sa doručením písomného stanoviska stáva účastníkom konania
- Účastníkom konania je správca vodného toku
- Rozhodnutie obsahuje v odôvodnení aj vyhodnotenie doručených stanovísk (obec, verejnosť)
- Proti rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie

- Ak orgán štátnej vodnej správy rozhodne, že nejde o navrhovanú činnosť podľa §16 ods. 6 písm. b), žiadateľ je oprávnený podať návrh na začatie konania o povolení navrhovanej činnosti
- Ak orgán štátnej vodnej správy rozhodne, že ide o navrhovanú činnosť podľa §16 ods. 6 písm. b), žiadateľ požiada orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia, v ktorom orgán štátnej vodnej správy určí, či sa realizáciou navrhovanej činnosti splnia podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b) bodov 1 až 4

- Žiadateľ k žiadosti o vydanie rozhodnutia podľa odseku 14 priloží projektovú dokumentáciu k navrhovanej činnosti a správu o hodnotení podmienok podľa § 16 ods. 6 písm. b) bodov 1 až 4
- Oprávnená osoba vypracuje správu na náklady žiadateľa

- Orgán štátnej vodnej správy zverejní na svojom webovom sídle a súčasne na webovom sídle ministerstva
 - a) informáciu pre verejnosť o začatí správneho konania podľa odseku 14,
 - b) projektovú dokumentáciu k navrhovanej činnosti a
 - c) správu
- Orgán štátnej vodnej správy vyzve obec dotknutú navrhovanou činnosťou na zaslanie pripomienok k správe do 15 dní od jej zverejnenia na webovom sídle orgánu štátnej vodnej správy a na webovom sídle ministerstva
- Verejnosť doručí svoje písomné stanovisko k správe orgánu štátnej vodnej správy do 15 dní od jej zverejnenia na webovom sídle orgánu štátnej vodnej správy a na webovom sídle ministerstva. Verejnosť sa doručením písomného stanoviska stáva účastníkom konania podľa odseku 14

- Účastníkom konania podľa odseku 14 je správca vodného toku
- Ak sa v konaní preukáže, že žiadateľ realizáciou navrhovanej činnosti splní podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b) bodov 1 až 4, orgán štátnej vodnej správy v rozhodnutí zároveň určí, že sa navrhovaná činnosť môže realizovať
- Rozhodnutie vydané podľa odseku 14 obsahuje v odôvodnení aj vyhodnotenie stanovísk doručených podľa odsekov 18 a 19
- Povoľujúci orgán nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa povoľuje navrhovaná činnosť bez vydania rozhodnutia v konaní podľa odseku 1 alebo 14

- § 16a sa nevzťahuje na územné konanie pre navrhovanú činnosť alebo iné konanie o povolení navrhovanej činnosti začaté a právoplatne neskončené pred 15. marcom 2018
- Územné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť pred 15.03.2018 a žiadosť o stavebné povolenie bola podaná po 15.03.2018 – potrebné postupovať podľa § 16a
- Do doby zverejnenia registra odborne spôsobilých osôb ministerstvom na svojom webovom sídle žiadateľ predkladá preukázanie splnenia podmienok podľa § 16 ods. 6 písm. b) bez oprávnenej osoby